

STRESZCZENIE

Głównym celem badań prowadzonych w ramach niniejszej dysertacji było zastosowanie i zoptymalizowanie metody adsorpcyjno-elucyjnej oraz Western blotingu i lektynoblotingu do oznaczania grup krwi układu AB0 z materiału historycznego. Należy zaznaczyć, że powyższa analiza antygenów grupowych układu AB0 z materiału osteologicznego oraz odontologicznego historycznego metodą Western blotingu i lektynoblotingu jest pierwszą tego typu pracą, stąd jej unikalność. Metoda adsorpcyjno-elucyjna oraz Western blotingu i lektynoblotingu zostały zoptymalizowane przez autorkę niniejszej pracy podczas wykonywania serii oznaczeń grup krwi z zębów współczesnych o znanej grupie krwi obiema metodami. Dodatkowo czułość i specyficzność metod biochemicznych kontrolowano analizując eryocyty ze świeżej krwi.

Materiał do badań stanowiło 40 szkieletów osobników dorosłych obojga płci z 7 różnych stanowisk archeologicznych zróżnicowanych chronologicznie: stanowisko Kraków – Rynek Główny (X/XI-XI wiek), stanowisko Kraków – Garbary, ul. Łobzowska 8 (XV-XIX wiek), stanowisko Książnice Wielkie (XVIII-XIX wiek), stanowisko Sanok – Plac Św. Michała (XVIII-XIX wiek), stanowisko Skalmierz (XIX wiek), stanowisko Kraków – Rondo Grunwaldzkie (I poł. XX wieku) i stanowisko Kraków – Przegorzały, tzw. Glinnik (I poł. XX wieku). Od każdego badanego osobnika pobierano próbkę kości oraz próbkę zęba.

Analiza aktywności serologicznej gleby z najbliższego otoczenia badanych szkieletów historycznych w żadnym wypadku nie wykazały pozytywnej reakcji, zatem można było wykluczyć wpływ gleby na wyniki przeprowadzanych oznaczeń.

Analizy wykonane metodą adsorpcyjno-elucyjną dały 61,54% pozytywnych reakcji, z czego metoda adsorpcji dała 70,51%, a metoda elucji 52,56%. Metodą tą udało się uzyskać więcej pozytywnych reakcji podczas analiz materiału osteologicznego historycznego (80%), niż z materiału odontologicznego historycznego, z którego otrzymano zaledwie 41,02% pozytywnych reakcji. Metodą adsorpcji otrzymano 87,5% pozytywnych reakcji podczas analiz kości historycznych, a metodą elucji w 72,5% przypadków. Podczas analiz zębów historycznych metodą adsorpcji otrzymano pozytywne reakcje w 52,63% przypadków, a metodą elucji w 31,58% przypadków.

Z kolei analizy wykonane metodą Western blotingu dały 38,03% pozytywnych reakcji, ale w odróżnieniu do metody adsorpcyjno-elucyjnej, więcej pozytywnych reakcji przyniosły analizy zębów (44,4%), podczas gdy kości dały tych reakcji 31,43%.

Porównując wyniki analiz zębów współczesnych otrzymane metodą adsorpcji i metodą elucji, więcej wyników zgodnych, brak wyników niezgodnych oraz mniej wyników niejednoznacznych otrzymano stosując metodę adsorpcji. Ostateczny wynik metody adsorpcyjno-elucyjnej podczas analizy materiału odontologicznego współczesnego jest zgodny z grupą krwi podaną przez grupę kontrolną, czyli pacjentów, od których zęby były pobierane. Dowodzi to użyteczności tej metody do wykonywania tego typu analiz w niniejszej dysertacji.

Porównując wyniki otrzymane podczas analiz zębów współczesnych metodą Western blotingu i lektynoblotingu a grupą kontrolną, najwięcej otrzymano wyników zgodnych (50%). Wyniki niezgodne z grupą krwi podaną przez pacjenta stanowiły 10% wszystkich wyników, podobnie jak wyniki negatywne, które charakteryzowały się brakiem reakcji. Wyniki częściowo zgodne to 30% wszystkich wyników. Powyższa analiza dowodzi użyteczności tej metody do wykonywania tego typu analiz w niniejszej dysertacji.

Słowa kluczowe: paleoserologia, paleoproteomika, antygeny, układ grupowy AB0

ekapkijs.
